

FESTIVAL

RESONÀNCIES

Quan les arts escèniques es converteixen en pràctica educativa

30 de juny | Tarragona

I si aprendre fos, sobretot, una manera d'estar en relació?

Hi ha escoles que s'obren com espais de creació, trobada i vida cultural.

Hi ha teatres, biblioteques, museus i centres culturals que treballen des de l'escolta i la relació amb el territori. Hi ha places, carrers, col·lectius i comunitats que fa temps que practiquen altres formes de compartir sabers, generar experiència i construir sentit col·lectiu. Potser el més urgent avui és reconèixer que habitem un plurivers de formes d'aprendre, participar, imaginar i construir món.

Durant molt de temps hem organitzat cultura, educació i ciutadania en estructures separades, cadascuna amb els seus llenguatges, ritmes i maneres de funcionar. Però alguna cosa s'està movent. Cada vegada més pràctiques treballen en les interfícies: allà on els límits es desdibuixen i apareixen noves possibilitats de relació, però també tensions, contradiccions i preguntes encara obertes.

Pràctiques on el coneixement es construeix des del cos, l'experiència, la percepció i la pregunta compartida. On una artista activa processos d'aprenentatge. On una docent obre espais de creació i investigació col·lectiva. On una institució cultural s'arrisca a transformar-se en relació amb el context que habita. On el territori deixa de ser escenari i participa activament en allò que es transforma.

Aquestes pràctiques no comparteixen una metodologia única ni una manera correcta de fer. Comparteixen, potser, una intuïció: que aprendre també implica desplaçar-se. Revisar formes heretades. Sostenir el dubte. Relacionar sabers diferents. Deixar espai a allò que encara no sabem anomenar. Per això Ressonàncies convoca docents, artistes, mediadores, equipaments culturals, institucions i agents del territori a compartir pràctiques situades, experimentar processos i deixar-se afectar per altres formes de mirar, escoltar i construir coneixement.

En un moment en què la reivindicació dels drets culturals ocupa cada vegada més espai en el debat públic, aquesta jornada vol reivindicar també el dret a imaginar. Entendre el futur no com un destí tancat, sinó com una conversa per iniciar col·lectivament.

PROGRAMA

Teatre Tarragona

9.30h a 10.00h ACREDITACIONS I ARRIBADA: "DESCOBRIR QUI ÉS QUI"

Un temps per començar a reconèixer-nos.

Per mirar qui ha vingut?

Per entendre que aquesta jornada també començarà en les converses informals, les intuïcions i les complicitats inesperades.

10.00 h a 10.15 h BENVINGUDA INSTITUCIONAL: "I SI LES ARTS NO SERVISSIN PER IL·LUSTRAR L'APRENTATGE, SINÓ PER TRANSFORMAR-LO?"

Sandra Ramos (Consellera de Cultura i Festes, Universitats, Memòria democràtica i Benestar Animal de l'Ajuntament de Tarragona) i Ricard Ibarra (Director dels Serveis Territorials a Tarragona del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya)

10.15 h a 11.00 h QUÈ PASSA QUAN LA CULTURA DEIXA DE PENSAR-SE COM A CONTINGUT COMPLEMENTARI I ES CONVERTEIX EN UNA PRÀCTICA DE PARTICIPACIÓ I CONSTRUCCIÓ COL·LECTIVA?

Xerrada inspiracional amb Hugo Cruz, artista, investigador i director de la Bienal Arte e Ciência d'Odemira (Lisboa), qui des dels camins paral·lels i simultanis de la psicologia comunitària i la creació artística, ha trobat impuls en allò més humà, interessat a posar en joc universos que habitualment no dialoguen. Construeix maneres de programar amb altres, curadories múltiples i diverses.

11.00 h a 11.30 h PAUSA CAFÈ

11.45 h a 13.15 h LABORATORIS DEL MATÍ

Pràctiques artístiques i educatives que treballen des del cos, el joc, la percepció, la participació i la creació compartida. No es presentaran com a models tancats ni metodologies que es repliquin exactament igual. Són experiències situades que comparteixen processos, preguntes i maneres d'activar aprenentatge des de les arts.

Teatre Tarragona

LAB1 – UN MÓN DE CARTRÓ / CreaMoviment (Catalunya)

Escola Infantil

Quan una caixa pot convertir-se en paisatge, refugi o pregunta. Una proposta per pensar la dansa i el cos com a formes de coneixement en la primera infància.

Escola El Miracle

LAB2 – EL LUGAR DEL CAOS / Escola Imaxinada (Galícia)

Cicle Inicial de Primària

I si el caos no fos un problema pedagògic, sinó una condició necessària per crear? Un dispositiu que activa el dubte, l'experimentació i la capacitat dels infants per construir sentit des de l'experiència.

LAB 3 – HERE BE DRAGONS / Álvaro Valls (Madrid)

Educació Secundària

Els "dracs" no assenyalen territoris desconeguts, sinó mecanismes de poder que decideixen què es mostra i què queda fora. Un exercici de pràctica artística que identifica aquestes lògiques i intervenir-hi. Un mapa de dragons que es converteix en un espai de lectura crítica i de producció de coneixement. No descriu el món: el discuteix. I en aquest gest, obre la possibilitat de reescriure'l.

LAB 4 – PERCEPTÒMETRES Las Martin-es (Argentina – Catalunya)

Cicle Superior de Primària

Dispositius per alterar la mirada. Artefactes que no expliquen el món, sinó que el desajusten lleugerament perquè torni a aparèixer com si fos nou.

Artista convidat: Escarlata amb "Com riu la meva classe, la meva escola, la meva ciutat"

13.30 h a 14.30 h QUÈ PASSA QUAN ELS TERRITORIS JA NO VOLEN NOMÉS REBRE PROPOSTES, SINÓ PARTICIPAR EN CONSTRUIR-LES?

Durant anys, moltes xarxes i projectes culturals van permetre descentralitzar la cultura, connectar territoris i reconèixer pràctiques comunitàries que fins aleshores havien quedat fora del relat institucional.

Però avui molts contextos ja no volen ocupar només el lloc de “cas d’aplicació” o de rèplica d’una metodologia existent. Volen afectar el marc, intervenir en les decisions i formar part de la construcció dels llenguatges, les pràctiques i els futurs compartits.

Potser el repte ja no és expandir models, sinó aprendre a sostenir ecosistemes de col·laboració on la diferència no sigui un problema a corregir, sinó el punt de partida.

Conducció: Cèsar Compte Margalef

PRÀCTICA 1: PROFF 365 + PROGRAMA TEMPORAL DE GENERALITAT (OLOT)

Tena Busquets i Ester Forment (Teatre Municipal d’Olot) + Roser Servalls (Programa temporal per la millora de la presència de les arts i la cultura en la educació del Govern de la Generalitat de Catalunya).

PRÀCTICA 2: XARXA TRANSVERSAL + MEDIACIÓ

Elena Carmona (Teatre Principal de Girona) + Marc Ballester (coordinació de mediadors i mediadores)

PRÀCTICA 3: CIRCUÏT DE SALES DE CULTURA I EDUCACIÓ DE PLA DE BARRIS (BARCELONA)

Thomas Louvat (Pla de Barris) + Maria José Cifuentes (Consorci Mercat de les Flors)

PRÀCTICA 4: BANC DE RECURSOS DEL TEATRE L’ARTESÀ (EL PRAT DEL LLOBREGAT)

María Donoso i Mila Rodríguez (Teatre L’Artesà)

PRÀCTICA 5: DE LA MEDIACIÓ ALS DRETS: LA RESPONSABILITAT POLÍTICA EN L’ACCIÓ CULTURAL (TARRAGONA)

Sandra Ramos García (Consellera de Cultura de Tarragona) + Toni Martí Marsal (Tarragona Cultura)

14.30 h a 15.30 h PAUSA DINAR COL·LECTIU

15.30 h a 17.00 h LABORATORIS DE LA TARDA

I AIXÒ COM POT PASSAR EN EL MEU CONTEXT?

Aquests laboratoris proposen espais pràctics d'experimentació, intercanvi i pensament compartit al voltant de la relació entre arts en viu, educació i cultura de proximitat. A partir de metodologies, eines i dispositius diversos, treballarem maneres d'activar els continguts apresos en contextos reals i quotidians: programacions culturals, equipaments culturals, centres educatius o projectes comunitaris. Més que buscar receptes tancades, els laboratoris volen obrir preguntes, generar connexions i facilitar recursos perquè cada participant pugui imaginar com traslladar aquestes pràctiques al seu propi territori i realitat professional. Un espai per assajar, adaptar i repensar formes de relació entre creadors, institucions, escoles, públics i comunitats.

LAB 5 – TREBELLO / Escola Imaginada (Galícia)

Cicle Inicial de Primària

Un treball amb objectes indeterminats que no defineixen el seu ús, sinó que el proposen. Els trebellos apareixen com a eines obertes, disponibles per ser reinterpretades segons el context i qui les activa. Des d'una lògica low-tech, es recupera la capacitat de resoldre, imaginar i construir amb pocs recursos. L'objecte deixa de ser una solució per esdevenir una pregunta.

LAB 6 – COLLAGE I ACCIÓ / Macarena Recuerda Shepherd (País Basc)

Cicle Mitjà de Primària

Ajuntar, separar, provar, equivocar-se. Una pràctica escènica on els objectes, les paraules i els cossos entren en relació per imaginar noves formes de realitat compartida.

LAB 7 – ANTROPOLOOPS / Rubén Alonso i Eloísa Cantón (Andalusia)

Educació Secundària

Un laboratori sonor que entén la música com un espai de trobada i de construcció col·lectiva. A partir de la remescla, es posen en relació fragments de músiques diverses, generant noves composicions que no busquen síntesi, sinó convivència.

LAB 4 – PERCEPTÒMETRES Las Martin-es (Argentina – Catalunya)

Segona part del laboratori / Cicle Superior de primària

Artista convidat: Javier Mansilla amb "Poemas dentales" (Xile)

17.15 h a 18.00 h XERRADA INSPIRACIONAL

Adriana Botero, Subdirectora de Gestión Cultural y Artística de la Secretaria de Cultura de Bogotá, és educadora, investigadora social i gestora cultural amb més de vint anys d'experiència en el disseny i desenvolupament de polítiques, programes i projectes orientats a la transformació organitzacional i territorial. El seu treball integra perspectives d'educació, comunicació i pensament de disseny en institucions públiques, privades i de la societat civil. En la seva xerrada profunditzarà en Escuela de Futuros, una estratègia d'experimentació creativa i pedagògica dedica a la creació col·lectiva de narratives, relats i escenaris de futurs de Bogotá.

18.00 h a 18.15 h CLOENDA

Què ens emportem?

Quines preguntes continuen obertes?

Quines aliances podrien començar avui?

Perquè potser aquesta jornada no tracta tant d'obtenir respostes, sinó d'obrir condicions perquè certes pràctiques, relacions i formes de fer siguin possibles.

18.30 h a 19.30 H | SI PARTICIPAR FOS TAMBÉ UNA MANERA DE TRANSFORMAR EL LLOC QUE HABITEM?

Participar no és només ocupar un espai, sinó sentir que podem afectar-lo i ser afectats per ell, aquest tancament convida a pensar com generem contextos més oberts, sensibles i compartits, on les persones no només siguin convidades a assistir, sinó també a formar part del que passa.

EXPERIÈNCIA ESCÈNICA PARTICIPATIVA – UN MÓN DE CARTRÓ / CREAMOVIMENT

Una peça participativa per tancar la jornada posant en joc allò que l'ha travessada des del principi:

la relació entre cos, decisió, col·lectivitat i experiència cultural.

Una invitació a deixar de ser només públic.

I preguntar-nos què vol dir, realment, formar part.

DIA 30 DE JUNY

E/STRUCTURA DE LA JORNADA

9.30 A 10.00	ACREDITACIONES			
10.00 A 10.15	OBERTURA INSTITUCIONAL			
10.15 A 11.00	XERRADA INSPIRACIONAL: HUGO CRUZ - "ART I COMUNITAT" (LISBOA)			
11.00 A 11.30	PAUSA CAFÉ I REDISTRIBUCIÓ PER LABORATORIS			
11.45 A 13.15	LAB 1 (E. INFANTIL): "UN MÒN DE CARTRÓ" - CREAMOVIMENT		LAB 4 (CICLE SUPERIOR PRIMÀRIA): PERCEPTÒMETRES	
	LAB 2 (CICLE INICIAL I MITJÀ / PRIMÀRIA): " EL LUGAR DEL CAOS" ESCOLA IMAXINADA			
	LAB 3 (SECUNDÀRIA): "HERE BE DRAGONS" - ÀLVARO VALLS			
13. 30 A 14.30	TAULA DE BONES PRÀCTIQUES A CATALUNYA			
	PRÀCTICA 1: PROFF 365 + PROGRAMA TEMPORAL GENERALITAT (OLOT)			
	PRÀCTICA 2: XARXA TRANSVERSAL + MEDIACIÓ			
	PRÀCTICA 3: CIRCUÏT DE SALES DE CULTURA I EDUCACIÓ (BARCELONA)			
	PRÀCTICA 4: BANC DE RECURSOS DEL TEATRE L'ARTESÀ (EL PRAT DEL LLOBREGAT)			
PRÀCTICA 5: DE LA MEDIACIÓ ALS DRETS: LA RESPONSABILITAT POLÍTICA EN L'ACCIÓ CULTURAL (TARRAGONA)				
14.30 A 15.30	CÀTERING A PEU DRET			
15.30 A 17.00	LAB 5 (CICLE INICIAL I MITJÀ / PRIMÀRIA): " TREBELLO" - ESCOLA IMAXINADA		LAB 4 (CICLE SUPERIOR PRIMÀRIA): PERCEPTÒMETRES	
	LAB 6 (CICLE INICIAL I MITJÀ): "COLLAGE I ACCIÓ" - MACARENA RECUERDA			
	LAB 7 (SECUNDÀRIA): "ANTROPOLOOPS" - ANTROPOLOOPS			
17.15 A 18.00	XERRADA INSPIRACIONAL: ADRIANA BOTERO - "ESCUELA DE FUTUROS" (BOGOTÁ)		ANTROPOLOOPS	"COLLAGE I ACCIÓ" DE MACARENA RECUERDA
18.00 A 18.10	CLOENDA			
18.30 A 19.30	PEÇA DE CARRER: "UN MON DE CARTRÓ" DE CREAMOVIMENT			

- PLENÀRIES
- LABORATORIS AMB INSCRIPCIÓ
- ACTIVITATS OBERTES A LA CIUTADANIA

ORGANITZA:

TGN CULTURA

AMB EL SUPORT DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Diputació Tarragona

I LA COL·LABORACIÓ DE:

SECRETARÍA DE
CULTURA, RECREACIÓN
Y DEPORTE

El festival compta amb la complicitat del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i del Centre Recursos Pedagògics, Servei d'Arts i Educació de l'IMET i Programa temporal per a la millora de la presència de les arts i la cultura a l'educació.